

Vabatahtliku päästja hoolsusmärk

statuut

Kinnitatud Päästeliidu ja Eesti Tuletõrjeliidu teenetemärkide komisjoni otsusega 1. jaanuaril 2015

Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi statuudi loomisel on võetud aluseks "Tuletõrje hoolsusmärgi" statuut 13. maist 1933. Vabatahtliku päästja hoolsusmärk jätkab ajalooliselt, sümboolselt ja institutsionaalselt Eesti Tuletõrjeliidu poolt algatatud tuletõrjajate ehk laiendatult vabatahtlike päästjate tunnustamise traditsiooni läbi Päästeliidu. Kuivõrd hoolsusmärkide väljaandmise traditsioon jätkub vastavalt käesolevale statuudile, siis loetakse sellele eelnenud "Tuletõrje hoolsusmärgi" statuut kehtetuks. "Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi" statuudi täitmise eest seisab hea Päästeliidu ja Eesti Tuletõrjeliidu esindajatest võrdsetel alustel moodustatud teenetemärkide komisjon.

Vabatahtliku päästja hoolsusmärke annetakse vabatahtlikele päästjatele hoolsa tegevteenistuse, eriliste teenete ja elupäästmise ning traditsioonide hoidmise, edendamise eest. Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi saamiseks võib esitada nii kodu- kui ka välismaa vabatahtlikke päästjaid. Erijuhtudel võib sarnastel alustel vabatahtliku päästja hoolsusmärke annetada ka riigi-, omavalitsus- ja seltskonnategelastele.

I

Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi liigid, märkide ja kandelintide kirjeldused

1. Hõbemedal

Hõbemedal on hõbedast, rahakujuline, 27 mm läbimõõduga märk. Esiküljel on reljeefne joonis: loorberilehtedest pärg, mille keskel tuletõrje tähis (kiiver ja kaks kirvest risti). Tagaküljel on reljeefis sõnad "Teenete eest". Medali ringpind on sile, üleval loorberipärja kohal on aas kandelindi kinnitamiseks.

Kandelint 25 mm lai ja see on kombineeritud järgmistest värvidest: terashall, rukkilillesinine ja valge (3 mm terashall, 1 mm rukkilillesinine, 2 mm valge, 13 mm terashall, 2 mm valge, 1 mm rukkilillesinine, 3 mm terashall).

2. Kulmedal

Kulmedal on hõbedast, kullatud, rahakujuline, 27 mm läbimõõduga märk. Esikülje ja tagakülje joonistised on sarnased hõbemedali omadega. Medali ringpind on sile. Üleval, loorberipärja kohal on aas kandelindi kinnitamiseks.

Kandlint on 25 mm lai ja see on kombineeritud järgmistest värvidest: terashall, rukkilillesinine ja kuldkollane (3 mm terashall, 1 mm rukkilillesinine, 2 mm kuldkollane, 13 mm terashall, 2 mm kuldkollane, 1 mm rukkilillesinine, 3 mm terashall).

3. Hõberist

Hõberist on hõbedast "Malta rist" mõõtudega 30 x 30 mm. Risti esikülje keskkohas on 15 x 10 mm ovaal, mille reljeefis vabatahtliku pääste märk. Risti esikülg on sile, läikiv, väljapoole veidi kumer. Tagakülg on sile ja reljeefis on kirjutatud sõnad "Teenete eest". Risti ringpind on sile, keskmise haru otslõigete vahel asub aas kandelindi kinnitamiseks.

Kandelint on 30 mm lai ja see on kombineeritud järgmistest värvidest: terashall, rukkilillesinine ja valge (3 mm terashall, 1 mm rukkilillesinine, 3 mm valge, 1 mm rukkilillesinine, 14 mm terashall, 1 mm rukkilillesinine, 3 mm valge, 1 mm rukkilillesinine, 3 mm terashall).

4. Kuldrist II liik

Kuldristi II liik on hõbedast, kullatud "Malta rist" mõõtudega 30 x 30 mm. Esikülje ja tagakülje joonised on sarnased III liigi hõberisti omadega. Risti ringpind on sile, keskmise haru otslõigete vahel asub kandelindi kinnitamiseks aas.

Kandelint on 30 mm lai. Ja see on kombineeritud järgmistest värvidest: terashall, rukkilillesinine ja kuldkollane (3 mm terashall, 1 mm rukkilillesinine, 3 mm kuldkollane, 1 mm rukkilillesinine, 14 mm terashall, 1 mm rukkilillesinine, 3 mm kuldkollane, 1 mm rukkilillesinine, 3 mm terashall).

5. Kuldrist, I liik

Kuldristi I liik on hõbedast, kullatud "Malta rist" mõõtudega 45 x 45 mm, mille neli haru on pealtpoolt kaetud tumepunase emailiga. Risti esikülje keskkohas on kullatud ovaal mõõtudega 22 x 15 mm, mille reljeefis asub vabatahtliku pääste märk. Risti esikülg on sile, läikiv ja väljapoole veidi kumer. Tagakülg on sile ja selle reljeefis on sõnad "Teenete eest". Risti ringpind on sile, keskmise haru otslõigete vahel asub kandelindi kinnitamiseks aas.

Kandelint on 30 mm lai ja see on kombineeritud järgmistest värvidest: terashall, kuldkollane ja rukkilillesinine (3 mm terashall, 1 mm kuldkollane, 4 mm rukkilillesinine, 1 mm kuldkollane, 12 mm terashall, 1 mm kuldkollane, 4 mm rukkilillesinine, 1 mm kuldkollane, 3 mm terashall).

6. Kõrgem hoolsusmärk

Kõrgem hoolsusmärk on tähekujuline, läbihõbedast, poleeritud, kaheksa haruga märk mõõtmetega 72 x 72 mm. Tähe keskpak on kaetud punase emailiga, mida ümbritseb kullatud, läikiv reljeefne loorberipärg läbimõõduga 40 mm. Selle keskel on "Malta rist" mõõtudega 35 x 35 mm, mille neli haru on pealtpoolt kaetud valge emailiga. Risti keskel asub kullatud ring läbimõõduga 12 mm ja selle sees on kujutatud vabatahtliku pääste tunnusmärk. Märki tagaküljel on seadeldis rinna külge kinnitamiseks. Märk on väljapoole tugevasti kumer.

7. Konkreetsete teenete eritähis

Konkreetsete teenete eritähis annetakse eriliste konkreetsete teenete, julguse, vahvuse, ja elupäästmise eest. Eritähis kantakse punktides 1, 2, 3, 4 ja 5 loendatud vabatahtliku päästja hoolsusmärgile. Eritähiseks on läbihõbedast läikiv, osalt oksüdeeritud reljeefne loorberilehtedest kombineeritud oks, mis on 23 mm pikk ja 7 mm lai. See asetatakse kandelindi keskkohale.

II

Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi väljaandmise kord

1. Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi saamiseks võivad Päästeliidu ja Eesti Tuletõrjeliidu teenetemärkide komisjonile (edaspidi: komisjon) teha ettepanekuid kõik päästeala organistasioonid.
2. Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi ettepanekud esitatakse komisjonile vähemalt kaks kuud enne seda päeva, mil märki soovitakse välja anda.
3. Vabatahtliku päästja hoolsusmärgid jäävad omaniku päriks, välja arvatud juhul kui nende omanik kõrvaldatakse päästeorganisatsioonist väljaheitmise teel. Sellel juhul tagastab omanik vabatahtliku päästja hoolsusmärgid komisjonile, kes otsustab nende alalhoidmise viisi.
4. Vabatahtliku päästja tegevteenistuse eest võivad päästeorganisatsioonide juhatused iga aasta esitada vabatahtliku pääste hoolsusmärgi saamiseks kuni 2 organisatsiooni tegevliiget v.a erijuhud.
5. Vabatahtliku pääste tegevteenistuse eest annetakse vabatahtliku pääste hoolsusmärk:
  - **Hõbemedal** - 5-9 aastase aktiivse vabatahtliku päästealase tegevuse eest
  - **Kuldmedal** - 10-14 aastase aktiivse vabatahtliku päästealase tegevuse eest
  - **Hõberist** - 15-19 aastase aktiivse vabatahtliku päästealase tegevuse eest või eriliste teenete eest.
  - **Kuldrist, II liik** - 20-24 aastase aktiivse vabatahtliku päästealase tegevuse eest, vara päästmise eest või eriliste teenete eest.
  - **Kuldrist, I liik** - 25-30 aastase aktiivse vabatahtliku päästealase tegevuse eest, elu päästmise eest või eriliste teenete eest.
6. Hoolsusmärkide väljaandmine toimub vabatahtlike päästjate päeval või päästeorganisatsiooni tähtpäeval.
7. Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi hinna tasuvad komisjonile liikmesorganisatsioonid märkide nõudmisel. Päästeliidu või Eesti Tuletõrjeliidu

juhatuste ettepaneku alusel antavate vabatahtliku pääste hoolsusmärkide hind jääb vastavate organisatsioonide juhatuste kanda.

III

Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi kandmise kord

Vabatahtliku päästja hoolsusmärgi kandmisel tuleb lähtuda järgmistest põhimõtetest:

1. Vabatahtliku päästja hoolsusmärki kantakse pidulikel ja ametlikel puhkudel.
2. hõbemedalit, kuldmedalit, hõberisti, kuldristi II liiki kantakse kahe rea nõöpidega vormikuuel kesk rinda, teise nõöbi kõrgusel ja ühe rea nõöpidega vormikuuel vasakpoolsel rinnal, teise nõöbi kõrgusel.
3. Kuldristi I liiki kantakse kaelas.
4. Kõrgemat hoolsusmärki kantakse vasakpoolsel rinnal, väljaspool nõöpe, kolmanda nõöbi kõrgusel.
5. Kui kandjal on mitu vabatahtliku pääste hoolsusmärki, siis asetatakse need ühte ritta otsejoones, kusjuures madalama liigi märk jääb vasaku käe poole.
6. V abatahtliku päästja hoolsusmärgi linte võib kanda igal ajal vastavalt lintide kandmise üldisele tavale.
7. Kuldristi I liigi linti kantakse pealpool teisi linte.
8. Teisi sise- kui ka välismaa au- ja mälestusmärke kantakse vormikuuel vastavalt nende kandmise korrale.
9. Vabatahtliku päästja hoolsusmärki ei kanta palitul, samuti tulekahjude, harjutuste, vahikordade ja manöövrite puhul.
10. Erariietel kantakse vabatahtliku päästja hoolsusmärki või nende linte pidades silmas üldisi etiketi reegleid. Vastavas suuruses miniatüürmärke kantakse erariietel kuue vasakpoolsel revääril.
11. Surma läbi lahkunute hoolsusmärki kantakse leinarongi ees mustal padjal.